

کارشناس ارشد بازار سرمایه در گفت و گو با «توسعه ایرانی» و در تحلیل هفته ریزشی:

بورس در صورت نبود جنگ غزه نیز رشد نمی‌کرد

جنگ، کاهش نقدینگی و سود بانکی؛ سه عامل مهم ریزش بورس

کارشناس ارشد بازار سرمایه در گفت و گو با «توسعه ایرانی» تاکید کرد: دو عامل بسیار مهم در ریزش این روزهای بورس، نبود نقدینگی و تحولات سیاسی بوده است. هر چند یک عامل دیگر هم وجود دارد و آن اینکه تمام بازارها در رکود است، رکودی که در همدی بازارها دیده می‌شود مصادف شده است با رشد نرخ سود بانکی. علی محسنی درباره نرخ سود بانکی افزود: بانک‌ها با اعداد بالاتری جذب سپرده می‌کنند. نرخ سود ثابت بدون ریسک هر گاه که در بازار بوده و پرداخت شده است، طبیعتاً بازارهای دارای ریسک را در رکود فرو برده.

وی ادامه داد: اما در کل بازار بعد از ریزشی که از اردیبهشت شروع و به خروج سنگین پول توسط افراد حقیقی منجر شد، یک رکود شدید دارد. تحولات سیاسی به مشکل کمبود نقدینگی که در بورس وجود داشت اضافه شد و اتفاقات هفته پیش را رقم زد. این کارشناس ارشد بازار سرمایه، تاثیر تحولات سیاسی اخیر را مهمترین عامل ریزش بورس دانست، اما در پاره عوامل دیگر تصریح کرد: اگر جنگ غزه نبود شاید ریزش به این معنا اتفاق نمی‌افتاد. جنگ بر بازار به عنوان عامل اول اثر گذار بود هر چند دو عامل دیگر، یعنی کاهش نقدینگی و نرخ سود بانکی، قبل از جنگ هم وجود داشتند و با وجود آنها رشدی در بازار مشاهده نمی‌کردیم؛ بر بازار تأثیر منفی دارد. اگر قیمت گذاری دولتی وارد سیمان و فولاد هم شود ریسک‌های خاص خود را اضافه می‌کند.

محسنی خاطر نشان کرد: بیشتر همان مسائل کلی است که منجر به ریزش بورس شده است؛ البته این به معنای مشکل زا نبودن این ریسک نیست. اکنون صنعت پتروشیمی کشور مشکل دارد. این مشکل در درجه اول ناشی از رکود بازار جهانی است که نرخ خوراک باقیمت دولتی هم به این مشکل اضافه شده است. وی درباره دخالت‌های دولتی در بازار تصریح کرد: قیمت گذاری دولتی به خصوص در صنعت خودرو و پتروشیمی، بر بازار تأثیر منفی دارد. اگر قیمت گذاری دولتی وارد سیمان و فولاد هم شود ریسک‌های خاص خود را اضافه می‌کند.

محسنی درباره وضعیت کلی بازار عنوان کرد: بازار اکنون بسیار محتاط است و در سمت خرید بسیار ضعیف. فعلاً اکثر آتریج می‌دهند در بازار، سهم نداشته باشد، خارج از بازار باشند و بر روند آن نظارت کنند. وی درباره تأثیر اظهارات ضد بورسی برخی مسئولان و به خصوص وزیر راه و شهرسازی گفت: مدتی است چنین ریسکی در بازار وجود دارد. برخی مسئولین سیاسی و اقتصادی با این بازار مخالفند زیرا متصورند که این بازار قیمت‌ها را گران می‌کند و برای مثال مصالحی که مورد استفاده بخش مسکن است گران می‌شود و این گرانی بر بهای تمام شده مسکن دولتی اثر می‌گذارد.

کارشناس بازارهای مالی ادامه داد: چند ماه پیش شاهد بودیم خودرو در بورس کالا چند ماهی حضور داشت و این روند متوقف شد. در مجموع بر اثر اظهاراتی از این دست، ریسکی در بازار وارد شده و بخش سیمان و فولاد بیشتر تحت تأثیر این ریسک هستند؛ اما می‌توان گفت نسبت به وضعیت کلی این ریسک، ریسک بزرگ و عمده‌ای نیست.

اول هفته ریزشی و احتمال تعطیلی بورس!

دلیل ریسک سیاسی که به وجود آمده به دلیل شرایط ریسک سیستماتیک، بازار سرمایه به آن عکس‌العمل منفی نشان داده و قطعاً کنترل خواهد شد.

همچنین او درباره واریز ۱۰۰۰ میلیارد تومانی صندوق توسعه ملی به بازار سرمایه تصریح کرده بود: تا پایان سال ۶ هزار میلیارد تومان دیگر از محل صندوق توسعه ملی واریز خواهد شد. بدیهی است که احتمال تعطیلی بورس و چرایی ریزش آن، مورد نقد و تحلیل کارشناسان بازار سرمایه قرار گرفت.

کارشناس ارشد بازار سرمایه: اکنون صنعت پتروشیمی کشور مشکل دارد. این مشکل در درجه اول ناشی از رکود بازار جهانی است که نرخ خوراک باقیمت دولتی هم به این مشکل اضافه شده است.

این ریزش سنگین و تقارن آن با تعطیلی بورس استانبول به دلیل جنگ منطقه احتمال تعطیلی بورس را افزایش داد. این احتمال برخی مسئولین را مجبور به موضع گیری در این باره کرد. رئیس سازمان بورس در این خصوص اظهار کرده بود: درباره تعطیلی بورس ایران در این شرایط باید در شورای عالی بورس تصمیم گیری شود. مجید عشقی در جمع خبرنگاران، دلیل افت شاخص کل را اینطور بیان کرده بود: افت و خیز شاخص به عوامل متعددی بستگی دارد اما این روزها به

رامتین موثق

در هفته‌ای که گذشت روزی نبود که بورس قرمز نباشد و دچار ریزش نشود. این ریزش با آغاز جنگ حماس و اسرائیل همراه شد و بسیاری اتفاقات بورس را ناشی از این تحولات دانستند. اما برخی تحلیلگران، عوامل داخلی و قوانین حاکم بر اقتصاد و بورس کشور را عامل مهمتری نسبت به سیاست‌های خارجی می‌دانند.

دیروز چهارشنبه در آخرین روز معاملات هفته، شاخص کل ۱۰ هزار واحد ریزش کرد. به گزارش اقتصاد آنلاین، بازار سهام روز چهارشنبه از ابتدای معاملات با فشار فروش سنگینی کار خود را آغاز کرد و صف فروش گروه خودرویی کلیت بازار راه چالش کشید. شاخص کل هم وزن نیز در پایان معاملات ریزش سنگین ۱.۴۹ درصد را تجربه کرد و به سطح ۶۶۰ هزار واحدی رسید. ارزش معاملات خرد بازار سهام نیز به ۲۷۰۰ میلیارد تومان رسید. از این مقدار ۲۲۰۰ میلیارد تومان متعلق به بورس، ۱۰۰۰ میلیارد تومان متعلق به بازار فرابورس و ۵۰۰ میلیارد تومان متعلق به صندوق‌های سهامی بوده است. حقیقی‌ها در پایان معاملات چهارشنبه ۷۸۷ میلیارد تومان پول از بورس خارج کردند. سرانه خرید انشاخص حقیقی نیز در پایان معاملات به ۲۱.۷ میلیون تومان و سرانه فروش آن هابه ۲۶.۸ میلیون رسید.

گفت و گو

یک عضو اتاق بازرگانی:

برکناری سلاح‌ورزی شکاف اجتماعی را افزایش می‌دهد

رئیس کمیسیون مسوولیت اجتماعی و حاکمیت شرکتی اتاق ایران اظهار داشت: مساله برکناری رییس اتاق ایران یکی از وقایعی است که باعث چندصدایی بین جامعه و فعالین اقتصادی و حتی حاکمیت می‌شود و شکاف عمیقی بین آنها ایجاد می‌کند. در بخشی از فعالان اقتصادی شکاف ایجاد شده و باعث گردیده موضع گیری‌هایی در این راستا شکل گیرد. عملاً به خواست یک جناح، به جای حفظ یکپارچگی، به سمت ایجاد شکاف اجتماعی بیشتر حرکت می‌کنیم.

محمد اولیایی در گفتگو با ایلنا در خصوص خبرهای منتشر شده در تباط با برکناری رییس اتاق ایران گفت: طبیعتاً نمایندگان که در اتاق ایران خدمت می‌کنند، عصاره فعالان و فرهیختگان بخش خصوصی هستند که از بین اتاق استان‌ها و فعالان اقتصادی شهرستان و استان انتخاب شده و یا بخشی هم نمایندگان تشکیل‌ها هستند که در اتاق ایران فعال شده‌اند. همین‌رو، آراء این افراد دارای وزن و ارزش بسیاری است. اینستادگی در مقابل رای این تعداد از نمایندگان بخش خصوصی، قطعاً تأثیر خوبی در شرایط فعلی

گزارش

هشدار یک فعال اقتصادی:

کمبود گاز در زمستان قطعی است

یک عضو هیئت نمایندگان اتاق تهران و ایران گفت: امسال با توجه به مقدار مشخص میزان تولید و مصرفی، کسری گاز حتمی است و باید در تدوین برنامه توسعه کشور حضور و پیشرفتی‌های نو و تجدید پذیر لحاظ شود.

مهرداد عباد در گفتگو با اقتصاد آنلاین، در خصوص کسری گاز زمستان امسال بیان کرد: کسری گاز در سال‌های اخیر اتفاقی نیست و با توجه به اینکه سبد انرژی کشور بر اساس گاز تأمین می‌شود و در صد بالای از گاز برای تبدیل گاز به برق و سوزاندن گاز و تبدیل آن به مواد بالاتر مانند پلیمر استفاده می‌شود، باعث کمبود انرژی گاز شده است. او افزود: دو عامل مهم و تأثیر گذار در ناترازی گاز در ده سال اخیر عبارتند از: تحریم‌ها؛ مستهلک بودن ماشین آلات و تجهیزات پالایشگاه‌های گازی که به واسطه تحریم‌ها نتوانستیم تجهیزات جدید جهت استخراج، ذخیره سازی و حمل گاز مایع را وارد کنیم. همچنین قدیمی بودن چاه‌های گازی که به نوعی استخراج آنها را مشکل می‌سازد و باید

علی محسنی در گفت و گو با «توسعه ایرانی»: اگر جنگ غزه نبود شاید ریزش بورس به این معنا اتفاق نمی‌افتاد. جنگ بر بازار به عنوان عامل اول اثر گذار بود هر چند دو عامل دیگر، یعنی کاهش نقدینگی و نرخ سود بانکی؛ قبل از جنگ هم وجود داشتند و با وجود آنها رشدی در بازار مشاهده نمی‌کردیم؛ بر بازار تأثیر منفی دارد.

محسنی خاطر نشان کرد: بیشتر همان مسائل کلی است که منجر به ریزش بورس شده است؛ البته این به معنای مشکل زا نبودن این ریسک نیست. اکنون صنعت پتروشیمی کشور مشکل دارد. این مشکل در درجه اول ناشی از رکود بازار جهانی است که نرخ خوراک باقیمت دولتی هم به این مشکل اضافه شده است. وی درباره دخالت‌های دولتی در بازار تصریح کرد: قیمت گذاری دولتی به خصوص در صنعت خودرو و پتروشیمی، بر بازار تأثیر منفی دارد. اگر قیمت گذاری دولتی وارد سیمان و فولاد هم شود ریسک‌های خاص خود را اضافه می‌کند.

تر جیح مسئولین استفاده از ابزارهای کنترلی است نه تعطیلی بورس!

این کارشناس ارشد بازار سرمایه، درباره احتمال تعطیلی بورس که اوایل هفته مطرح شد، گفت: از زمانی که در بازار حضور دارم چنین اتفاقی سابقه نداشته که به دلیل ریزش، بازار تعطیل و متوقف شود. مسئولان ما به جای تعطیلی کلی بازار، به دنبال اقداماتی چون محدود کردن دامنه نوسان سهام می‌روند. برای مثال اتفاقی افتاده است که دامنه ۴ درصدی را به دو درصد کاهش دادند. محسنی افزود: یعنی به سمت ابزارهای کنترل کننده با تغییر حجم مبنای سهام می‌روند، حجم مبنایی که حداقل عملاتی را در روز رقم بزند تا قیمت بتواند نوسان کند. برای نمونه اگر حجم مینا خیلی بالا برود، نوسان قیمت‌های پایانی را محدود می‌کنند. او در پایان تصریح کرد: مسئولین مربوطه تاکنون بیشتر از این دو ابزار (حجم مینا و کاهش دامنه نوسان) استفاده کرده‌اند تا تعطیلی.

بر روی فعالیت و انگیزه فعالین اقتصادی در داد. احساس می‌کنند نمایندگانشان نادیده گرفته شده‌اند.

او افزود: این سوال بین مردم هم مطرح است که چرا باید آقای سلاح ورزی برکنار بشوند؟ ایشان هم شایستگی شخصی دارند و هم منتخب نمایندگان بخش خصوصی هستند. آیا این اعمال قدرت است؟ سلیقه شخصی یا جناحی است؟ این سوالات در ذهن عامه مردم وجود دارد و این پرسش‌ها را ما هم به عنوان فعالان اقتصادی داریم. به نظر من هزینه این کار برای مجموعه کشور بسیار بالاست. اصلاً تصمیم درستی نیست. رئیس کمیسیون مسوولیت اجتماعی و حاکمیت شرکتی اتاق ایران گفت: متأسفانه در شرایط فعلی که تحت تحریم هستیم و از نظر اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، جامعه‌در سطح مطلوب نیست، حفظ یکپارچگی و وحدت اهمیت دارد. سیاست گذاران کلان کشور باید به این موضوع دقت داشته باشند که اگر این وحدت ایجاد نشود و سرمایه اجتماعی وجود نداشته باشد، طبیعتاً مسیری را برای توسعه نمی‌توان متصور شد.

اولیایی گفت: مساله برکناری رییس اتاق ایران یکی از وقایعی است که باعث چندصدایی بین جامعه و فعالین اقتصادی و حتی حاکمیت می‌شود و شکاف عمیقی بین آنها ایجاد می‌کند. در بخشی از فعالان اقتصادی شکاف ایجاد شده و باعث گردیده موضع گیری‌هایی در این راستا شکل گیرد. عملاً به خواست یک جناح، به جای حفظ یکپارچگی، به سمت ایجاد شکاف بیشتر حرکت می‌کنیم.

کهر گلاتورها حدود ۲۰ درصد نشستی دارد همچنین فلرهای موجود در چاه‌های گاز، انرژی زیادی را خازن و فلرهای گازی می‌سوزد و باعث آلودگی می‌شود که باید روی مسئله هدر رفت منابع کار کرد و پیشگیری‌های لازم را انجام داد، در اقدامات بلند مدت توسط دولت باید استراتژی کشور عوض شود و انرژی‌های تجدید پذیر به برنامه توسعه کشور اضافه شود.

خبر اقتصادی

دبیر انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی خبر داد: کاهش ۱۵ درصدی مصرف محصولات لبنی

دبیر انجمن صنایع فرآورده‌های لبنی ایران، گفت: گرانی لبنیات به کاهش ۱۵ درصدی تقاضا برای این محصول در نیم‌سال اول سال جاری انجامید، هر چند با گرانی پروتئین حیوانی تقاضا برای لبنیات بالا رفت و بازار این محصول کمی جان گرفت. در همین حال وزن صادرات محصولات لبنی از ایران ۷ درصد افزایش داشته است. به گزارش ایلنا، رضا یاری درباره وضعیت کنونی عرضه و تقاضا در بازار محصولات لبنی ایران افزود: تا پایان نیمه اول سال جاری همه شرکت‌های لبنی در پی افزایش هزینه‌های تولید افزایش ۳۰ درصدی را بر قیمت مواد لبنی اعمال کردند، اما از آنجا که درآمد خانوار متناسب با هزینه‌های تولید در شش ماه اول سال رشد نداشت، این گرانی لبنیات به کاهش ۱۵ درصدی تقاضا انجامید.

رئیس پلیس راهور: عمده خودروهای وارداتی از چین می‌آیند

رئیس پلیس راهور فرابجا گفت: با توجه به مسائل تحریمی، در طرح آزادسازی واردات خودرو، عمده خودروهای وارداتی از طریق شرکت‌های تولیدکننده چینی تأمین می‌شوند. به گزارش ایلنا، سید کمال هادیان‌فر با تاکید بر این که در طرح آزادسازی واردات خودرو، شرکت‌های واردکننده مکلف شده‌اند که خودروهای بر خوردار از بالاترین استانداردهای روز جهان را به ایران وارد کنند، اظهار داشت: هنوز هیچ خودرویی بر اساس طرح جدید آزادسازی وارد کشورمان نشده، به نحوی که برخی محموله‌های وارداتی در گمرک مانده‌اند و برای بعضی محموله‌ها نیز صرفاً ثبت سفارش انجام شده است.

مدیر عامل شرکت ساخت و توسعه زیر بنای حمل و نقل کشور:

تکمیل آزادراه منجیل - رودبار ۳۰۰ میلیارد تومان دیگر هزینه دارد

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل کشور گفت: ۳۰۰ میلیارد تومان برای تکمیل آزادراه منجیل - رودبار نیاز است که در صورت تأمین اعتبار، این آزادراه تا پایان سال قابل بهره‌برداری خواهد بود. به گزارش ایسنا، معاون وزیر راه و شهرسازی در پاسخ به اینکه آیا کسبه رودبار مانع پیشرفت این پروژه هستند؟ توضیح داد: چنین مانعی وجود ندارد.

یک مقام صنفی: خبری از ابلاغ خرید تضمینی کالاهای اساسی نیست

امسال با تغییر وزیر جهاد کشاورزی تشکیل جلسه شورای قیمت گذاری محصولات اساسی با تأخیر زیاد انجام شد. ۲۲ شهر، شورات تشکیل جلسه داد اما تا امروز این نرخ‌ها ابلاغ نشده است. به گزارش خبرگزاری مهر، ۳۲ قلم محصول کشاورزی جز کالاهای اساسی بوده که خرید تضمینی آنها از سوی دولت انجام می‌شود. در همین خصوص مدیرعامل بنیاد ملی گندم کاران در گلابه از این موضوع گفت: بیش از ۴۰ روز از مصوبه نرخ خرید تضمینی گندم و سایر اقلام اساسی گذشته اما هنوز ابلاغ نشده که کشاورزان تکلیف خود را در کشت محصولات ببندند. علی‌قلی ایمانی در خصوص اعلام قیمت برخی محصولات و بیش بود آنها و در مقابل، کمبود سایر محصولات مورد نیاز کشاورزان تاکید کرد: عدم قیمت مناسب سبب می‌شود که کشاورزان محصولی را یکبارند محصولی دیگر کشت‌نشود. اگر قیمت گذاری مناسب باشد و کشت قرار دادی اعمال شود شاهد بیش بود و کمبود محصولات نخواهیم بود.

اوجی: روزانه ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه نفت تولید می‌شود

وزیر نفت اعلام کرد: تولید روزانه نفت از ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه به حدود ۳ میلیون و ۴۰۰ هزار بشکه افزایش یافته است. به گزارش مهر، جواد اوجی در حاشیه جلسه دیروز هیأت دولت در جمع خبرنگاران گفت: در شروع دولت تولید نفت کشور ۲.۲ میلیون بشکه در روز بود که خوشبختانه با اقدامات دولت و در راستای افزایش تولید نفت امروز به عدد ۳.۴ هزار بشکه رسیدیم. او تاکید کرد: رشد اقتصادی گروه نفت و گاز ۱۹.۶ درصد در سه ماهه اول ۱۴۰۲ بوده است و آن شانه‌الله این رشد را با ادامه سرمایه گذاری در میادین خواهیم داشت.